

ХАРААСГАЙ ХЭДЭГЭНЭ ХОЁР

(ОНТОХОН)

Эртэ урда сагта хэн. Жэгүүртэнэй хан Гарууди шбуун
Хараасгай Хэдэгэнэ хоёрые урдаа дуудаж асарба

— Газар дээрэ ямар амитанай мяхан эгээн амтатай
байнаб, мэдэжэ ерэгты! — гэбэ

Хараасгай Хэдэгэнэ хоёр тэрэ даабариень
дүүргэжээ нийдэн ошобод. Сэлмэг найхан үдэр байба.
Наран хурсаар яларна. Хараасгай, хөөрхэй, хан Гаруудийн
зарлигыг мартаад, дуулан сэнгэн нийдэнэ ха

Муу ханаата Хэдэгэнэ дайралдаһан лэ амитание
хадхаж, халуун шуһыень амталжа ябаа хэн

Наран оробо. Тэдэ хоёрой бусаха саг ерээ. Хэлсээтэ
газартаа уулзабад. Хан Гаруудидаа ошожо ябахандаа,
Хараасгай Хэдэгэнэһээ асууба ха

— Ямар амитанай мяхан хамагһаа амтатай байнаб

— Хүнэй мяхан хамагһаа амтатай юм байна,— гэжэ
Хэдэгэнэ харюусаба. — Хан Гаруудимнай хүнэй мяхаар
хоол хэдэг болохо

Хараасгайда хүн зон ехэ хайратайгаар үзэгдэбэ. “Хүн
зониё энэ аюулһаа яаж абархамни ааб?” — гэжэ
ухаандаа шэбшэнэ. Тиигээд Хэдэгэнэһээ асууба

— Хайшан гээд амиды хүнэй шуһыё амталаабши

— Хадхуураараа хадхаад, хэлээрээ амталжа үзөөб,—
гэжэ Хэдэгэнэ харюусаба

Хараасгай

— Тэрэ амталдаг хэлэншни алим бэ? — гэбэ ха

Хэдэгэнэ урдаһаань: “Энэ”,— гээд, амаа ангайжа, хэлээ
харуулаа хэн. Хараасгай хэлыень таһа хазажархиба. Тэрэ
сагһаа хойшо Хэдэгэнэ донгодохоо болёод, миил гүнгэнэдэг
болоо хэн

Жэгүүртэнэй хаанда орожо ерээд, Хэдэгэнэ үгэ хэлэжэ
шадангүй, миин гүнгэнэжэ байба

— Энэшни хооһоор гүнгэнөөд, ямар хашартай юумэб,—

гэжэ хан Гарууди суhalдаба.— Хараасгай, мэдэнэ гүш,
энэшни юун гэхээ һананаб

Тиихэдэнь Хараасгай ойлгуулжа үгэбэ

— Могойн мяхан хамагһаа амтатай гэнэл даа

Жэгүүртэнэй хаан тэндэһээ хойшо могойе барижа
эдидэг болоо һэн

Мүнөө хан Гаруудиин түрэлһөө ганса элеэ шубуун
үлэнхэй. Элеэ шубуун могойе барижа эдихэ дуратай юм.